

бізнес-середовищі. Відповідно до цього підходу, підприємство може ефективно адаптуватися до нових викликів, забезпечуючи свою стійкість та високий рівень конкурентоспроможності.

Список використаних джерел:

1. Дослідження та звіти про стратегії управління змінами та інноваціями в бізнесі. McKinsey & Company. URL: <http://www.mckinsey.com>.
2. Ресурси про управління проектами та змінами. Project Management Institute (PMI). URL: <http://www.pmi.org>.
3. Гринько Т.В. Управління змінами на підприємствах – необхідна умова забезпечення їх розвитку. *Бізнес Інформ*. 2013. № 10. С. 247-252.
4. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Методичний підхід до управління змінами в діяльності суб'єктів підприємництва. *Економіка розвитку*. 2017. № 3 (83). С. 59-66.
5. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Концептуалізація моделей управління змінами на підприємствах в сучасних умовах мінливого середовища. *Технологічний аудит та резерви виробництва*. 2015. № 1/5 (21). С. 34-40.

Д-р екон. наук Гринько Т. В., Дулепов С. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ:

СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ДЛЯ БІЗНЕС-СТРУКТУР

У ДИНАМІЧНОМУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Управління змінами: стратегії розвитку для бізнес-структур у динамічному підприємницькому середовищі стосується важливого аспекту сучасного бізнесу, а саме здатності підприємств адаптуватися до змін в навколишньому середовищі. Динамічність підприємницького середовища вимагає від підприємств постійного оновлення та удосконалення їхньої стратегії, структури та процесів для забезпечення конкурентоспроможності та успішного функціонування. Управління змінами стає ключовим фактором для підприємств у такому середовищі, оскільки воно дозволяє відповідати на змінні умови ринку, технологій, конкуренції та інших факторів. Управління змінами включає в себе розгляд різноманітних стратегій, інструментів та підходів, які допомагають бізнесу пристосовуватися до нових умов та досягати своїх цілей в динамічному середовищі.

Управління змінами в сучасному бізнесі є ключовим аспектом успішної діяльності підприємств у постійно змінному середовищі. Зміни стали не лише

необхідністю, але й неодмінністю в умовах швидкого технологічного розвитку, глобалізації ринків, змін у споживчих уподобаннях та підвищеному конкурентному тиску.

Основне значення управління змінами полягає в тому, що воно дозволяє підприємствам ефективно реагувати на нові умови та зміни в індустрії, забезпечуючи їхню конкурентоспроможність і успішну адаптацію.

Отже, управління змінами стає стратегічною необхідністю для сучасних підприємств, оскільки воно допомагає їм пристосуватися до непередбачуваних змін та зберегти свою конкурентоспроможність у складних умовах ринку [1]. Маркетингові інновації включають застосування сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій, нові стратегії освоєння ринків, зміни в асортиментній політиці, використання нових методів аналізу ринку та споживчої поведінки, а також нові підходи до сегментації та вибору цільових аудиторій [1].

Отже, управління змінами стає стратегічною необхідністю для сучасних підприємств, оскільки воно допомагає їм пристосуватися до непередбачуваних змін та зберегти свою конкурентоспроможність у сучасних складних умовах ринку [1].

Динамічне підприємницьке середовище характеризується постійними змінами і нестабільністю, що ставить перед підприємствами низку складних завдань та викликів.

У цьому непередбачуваному середовищі підприємства повинні мати гнучкість, відкритість до змін та здатність швидко адаптуватися до нових умов, щоб забезпечити свій успіх і стабільність на ринку.

На нашу думку, для забезпечення свого успіху і виживання на ринку підприємства повинні активно реагувати на такі виклики (табл. 1).

Ці виклики вимагають від підприємств постійного моніторингу зовнішнього середовища, гнучкості та готовності до інновацій, а також ефективного управління змінами. Тільки такі підприємства можуть успішно функціонувати та забезпечувати свій розвиток у сучасному бізнес-світі.

Стратегічне планування в управлінні змінами відіграє ключову роль у розвитку та успішному функціонуванні підприємств, допомагаючи їм адаптуватися до змін в середовищі та досягати своїх стратегічних цілей.

Виклики у діяльності підприємства

Виклики	Значення
Глобалізація ринків	Зростаюча світова конкуренція та доступ до нових ринків створюють для підприємств як можливості, так і загрози. Компанії повинні адаптуватися до глобального середовища, розробляючи міжнародні стратегії та підходи до ведення бізнесу
Зміни на ринку та їх вплив на підприємства	Ринок постійно зазнає змін через зміну споживчих уподобань, конкуренцію та зовнішні економічні фактори. Підприємства повинні бути готові адаптуватися до цих змін, впроваджуючи нові стратегії маркетингу, змінюючи продуктові лінійки або розширюючи цільові аудиторії
Технологічні та інноваційні зміни	Швидкий технологічний прогрес може стати як великим шансом, так і великим викликом для підприємств. Компанії, які успішно впроваджують інновації та нові технології, можуть забезпечити собі конкурентну перевагу, тоді як ті, які не можуть швидко адаптуватися до цих змін, ризикують відстати від конкурентів
Потреба у гнучкості та адаптивності	У динамічному підприємницькому середовищі важливо мати гнучкість та здатність швидко реагувати на зміни. Підприємства повинні мати адаптивні організаційні структури та процеси, які дозволяють їм ефективно пристосовуватися до нових умов
Зміна споживчих уподобань	Потреби та уподобання споживачів постійно змінюються під впливом нових тенденцій, моди та соціокультурних факторів. Підприємства повинні бути готові адаптуватися до цих змін, пропонуючи продукти та послуги, які відповідають потребам ринку
Зміни в законодавстві та регулюванні	Постійні зміни у законодавстві та регулюванні можуть впливати на умови ведення бізнесу та вимагати від підприємств відповідності новим вимогам та стандартам
Конкуренція на ринку	Зростаюча конкуренція вимагає від підприємств постійної інновації та розвитку, щоб зберегти свої позиції на ринку та здобути нових клієнтів

Його важливість в управлінні змінами полягає у забезпеченні системного та цілеспрямованого підходу до вирішення викликів, що виникають у динамічному підприємницькому середовищі. Стратегічне планування дозволяє підприємствам аналізувати та передбачати зміни на ринку, розуміти свої потреби та можливості, а також розробляти ефективні стратегії для досягнення поставлених цілей [3; 4].

Розуміння потреб та можливостей підприємства є першим кроком у процесі стратегічного планування. Це включає аналіз внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на діяльність підприємства, визначення його конкурентних переваг та слабких місць, а також ідентифікацію можливостей для розвитку та збільшення ефективності [5].

Розробка місії, візії та стратегічних цілей є наступним кроком у процесі стратегічного планування. Місія визначає основну мету та цінності підприємства,

візія визначає його майбутнє напрямки розвитку, а стратегічні цілі визначають конкретні результати, які підприємство прагне досягти в середньостроковій та довгостроковій перспективі.

Впровадження стратегій адаптації та інновацій стає наступним етапом стратегічного планування. Це включає розробку та впровадження стратегій, спрямованих на адаптацію до змін на ринку та внутрішніх факторів, а також на впровадження новаторських підходів та технологій для досягнення конкурентних переваг. Отже, ефективне управління змінами включає в себе використання різноманітних методів та інструментів, спрямованих на успішну реалізацію змінних ініціатив. Ці методи управління змінами дають можливість підприємствам у впровадженні ефективних змін та адаптації до нових умов, що дозволяє їм зберігати конкурентоспроможність та забезпечувати стабільність у динамічному бізнес-середовищі.

Отже, можемо зробити висновки, що управління змінами в сучасному бізнесі виявляється критично надважливим для успішності та конкурентоспроможності будь-яких підприємств. Динамічне підприємницьке середовище постійно ставить перед ними складні виклики, такі як зміни на цільовому ринку, технологічні інновації, потреба у гнучкості та адаптивності тощо.

Застосування стратегічного планування, проєктного менеджменту, розвиток комунікаційних стратегій та залучення відповідних стейкхолдерів, а також впровадження дієвих систем моніторингу і оцінювання ефективності змін є ефективними методами управління змінами. Вони допомагають підприємствам адаптуватися до змінного середовища, забезпечують ефективну реалізацію стратегічних цілей та досягнення успіху в конкурентному бізнес-середовищі.

На нашу думку, важливо пам'ятати, що управління змінами – це постійний процес, який вимагає систематичної уваги та гнучкості. Підприємства, які успішно впроваджують ефективні методи управління змінами, забезпечують свою конкурентоспроможність та стабільність у складному та швидкозмінному світі бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Гринько Т.В. Управління змінами на підприємствах – необхідна умова забезпечення їх розвитку. *Бізнес Інформ*. 2013. № 10. С. 247-252.

2. Гринько Т.В., Гужуман Л.А. Управління змінами як сучасна концепція розвитку компанії. *Економіка і менеджмент 2021: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку*: зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 8-9 квіт. 2021 р.: у 7 т. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2021. Т. 6. С. 69-71.
3. Гринько Т.В., Буряк М.В. Особливості управління змінами на підприємствах в сучасних умовах. *Економіка і менеджмент 2023: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку*: зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 06-07 квіт. 2023 р.: у 7 т. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2023. Т. 1. С. 34-36.
4. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Економічна сутність та етапи управління змінами на підприємстві. *Управління розвитком підприємства в інтеграційних умовах: колективна монографія / за заг. ред. Т.В. Гринько*. Дніпропетровськ: Біла К.О., 2014. С. 142-154.
5. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Методологічні підходи до класифікації змін на підприємствах. *Бізнес Інформ*. 2015. № 11 (454). С. 39-44.

Д-р екон. наук Гринько Т. В., Лісняк Г. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗАСАДАХ УПРАВЛІННЯ ЙОГО ДІЛОВОЮ РЕПУТАЦІЄЮ

Управління репутацією має вирішальне значення для забезпечення довіри та впевненості у відносинах з клієнтами, інвесторами та партнерами і визначення стратегічних переваг підприємства [5]. Воно впливає на сприйняття бренду, споживацьке відданість та в кінцевому рахунку – на фінансові результати підприємства. Таким чином, здатність підприємства ефективно управляти своєю репутацією є ключовим фактором у досягненні довгострокового успіху. Окрім того, сучасне управління репутацією включає не тільки реагування на кризи та негативні відгуки, але й активне формування позитивного іміджу через корпоративну соціальну відповідальність, якісний контент-маркетинг, взаємодію зі спільнотою та прозорість у ділових процесах [3].

Враховуючи ці аспекти, тема управління діловою репутацією набуває стратегічної важливості для підприємств усіх масштабів та сфер діяльності, стаючи необхідною умовою для їхньої конкурентоспроможності та стабільного розвитку. Нематеріальні активи, як частина активів компаній, мають свої унікальні економічні характеристики та методи оцінки, що використовуються для управління вартістю бізнесу.